

ادامه از صفحه اول

پایکوبان شکست برجام

بر اساس حقوق و اصول شورای امنیت، کشورها ملزم به تبعیت از تصمیمات این شورا هستند که این شامل ایالات متحده نیز می‌شود، همچنین بر اساس حقوق بین‌الملل، دولت‌ها به رعایت تعهدات دولت‌های پیشین به‌ویژه تعهدات چندجانبه بین‌المللی ملزم هستند. اگر در داخل کشور، نوعی وحدت رویه برای پرهیز از اظهارنظرهای هزینه‌ساز که بی‌حاصل‌بودن آن در دهه‌های گذشته ثابت شده حاکم شود، آن‌گاه ایران با هوشیاری و توانایی که در دستگاه دیپلماسی وجود دارد، می‌تواند در گام نخست، موضوع نقض عهد آمریکا و فشار بر ملت ایران در حوزه‌های مختلف را به شورای امنیت سازمان ملل ارجاع داد. اگر ایالات متحده از حق وتو استفاده کند که به احتمال زیاد این کار را خواهد کرد، آن‌گاه می‌توان با مراجعه به دیوان بین‌المللی لاهه از طرف غیرمتعهد شکواییه‌ای ارائه کرد. البته برای این مورد رضایت طرفین نیاز است یا اینکه، شورای امنیت نظر مشورتی دیوان بین‌المللی لاهه را درخواست کند. همه اینها به پیش‌نیاز داخلی نیاز دارد. کمک به دولت برای ایجاد ثبات اقتصادی از سوی رقبای و نهادهای تأثیرگذار، به سود خود آنها و ملت ایران است. اصولگرایان از ابتدا با مذاکرات هسته‌ای و برجام موافق نبودند و امروز به جای وحدت علیه نقض‌کننده پیمان یعنی ایالات متحده، به دنبال فشار بر روحانی و پشتیبان‌کردن رای‌دهندگان به او هستند. به جای این اقدام، باید از اروپا و دوستان اصولگرایان یعنی چین و روسیه مطالبه پایبندی به برجام را داشت. اروپا اگر بخواهد می‌تواند همان مسیر دوران کلینتون را طی کند. زمانی که آمریکا قانون داماتو را به تصویب رساند اروپایی‌ها اذعان کردند که این تحریم‌های یک‌جانبه مضاعف برخلاف مقررات سازمان تجارت جهانی و مغایر با حقوق بین‌الملل است. اروپا مانند اقدامی که در ماجرای افزایش تعرفه واردات به آمریکا انجام داد، در مورد برجام هم می‌تواند به سازمان تجارت جهانی شکایت کند و همچنین بانک‌های مرکزی خود را برای معامله با ایران، ملزم کند. فراموش نکنیم این بار شکست دیپلماتیک ایران صرفاً، تبعات اقتصادی نخواهد داشت و می‌تواند ناراضیاتی‌هایی را در میان مردم ایجاد کند. باید از سرمایه اجتماعی تا حد ممکن حفاظت کرد.

چراغی که خاموش می‌شود

بدون تردید متولی حفاظت محیط زیست کشور ظرفیت‌های علمی و تخصصی فراوانی را در شاخه‌های مختلف دانش و فناوری در تمامی کشور در اختیار دارد. این ظرفیت لزوماً قرار نیست در زیرمجموعه مدیریت آن سازمان قرار داشته باشد (اتفاقاً باید بدون قیاد و روابط و محذورات مدیریتی به اظهارنظرات کارشناسی و البته با نگاهی ملی نظر دهند). سازمان حفاظت از محیط زیست باید تمامی برنامه‌ها و پروژه‌های کلان کشور را قبل از هر موافقتی در معرض داوری صاحب‌نظران متنوع در هر شاخه تخصصی قرار داده و با ابزار رسانه‌ای به افکار عمومی اطلاع دهد. برصورتی‌که موافقت‌های آن سازمان بدون حضور رسانه‌ها و افکار عمومی صورت بگیرد، بدون تردید بازار شایعات داغ و چپ‌سبلا تلاش‌های سارنده آن سازمان نیز مخدوش شود. لطفاً چراغ‌ها را در این فضای مه‌آلود روشن کنید.

مردم‌رادر جریان بگذارید

تا حدی که در اختیار دولت بود، گام‌های بهبود برداشته شد؛ اما از آغاز دولت دوازدهم شرایط تا حدی تغییر کرد. رکود اقتصادی و اشتغال دو مسئله مهم پیش‌روی کشور است. اگر با دید کارشناسی به مصاف این مسئله نرویم، می‌تواند ناراضیاتی‌های اجتماعی را دامن بزند. با وجود این کاستی‌ها دولت توانسته نوعی توازن را در عرصه‌های مختلف حفظ کند و در بخش‌های فرهنگی و اجتماعی، گام‌هایی برداشته شده است. در حوزه سیاست داخلی نیز با وجود تنگناها، دولت عامل ایجاد فضای امنیتی بوده. برخی احزاب توانستند فعالیت خود را از سر بگیرند و چند انتخابات با استاندارد بهتری نسبت به دولت احمدی‌نژاد برگزار شد. بااین‌حال دولت دوازدهم از مشکل سن بالا رنج می‌برد. معتقدم بخشی از مشکلات امروز نه بر اثر تحریم‌ها، بلکه به دلیل انفعال در برخی مدیران مسئول یافته است. جامعه ما جامعه جوانی است که اگر به این قشر فرصت فعالیت داده نشود، قطعاً با مشکلات فراوانی در آینده روبه‌رو خواهیم شد. با وجود همه مشکلات، عملکرد دولت‌تندروها را نیازمند به استفاده از همه ابزارها برای ناکارآمد جلوه‌دادن روحانی ترغیب کند. طبیعی است عده‌ای بر برابر اقدامات دولت جبهه بگیرند و تمام تلاش خود را برای ناموفق جلوه‌دادن آن به کار بگیرند. آنان نمی‌خواهند تداوم حضور دولت عقلانی در ۱۴۰۰ را به چشم خود ببینند. مردم یک سال قبل در انتخابات، شانس دوباره‌ای به دولت داد. تجربه تاریخی هم ثابت کرده مردم ایران دیگر خواهان تنش تازه در برابر جهان و در داخل کشور نیستند. باید در عین انتقاد از دولت در بخش‌هایی که نیاز به اصلاح دارد، اقدام سنجیده صورت گرفته یا عدم امکان فعالیت در برخی حوزه‌های خارج از اراده دولت و اصلاح‌طلبان را به مردم منتقل کرد. در غیراین‌صورت ممکن است سرمایه اجتماعی آنان، با آسیب جدی مواجه شود.

شرق: دعوای سازمان امور مالیاتی و سیستم بانکی کساکان پابرجاست. درحالی‌که تلاش‌ها برای به‌تصویب‌رساندن لایحه کنوانسیون مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم در مجلس فعلاً به در بسته خورده و در پی سنگ‌اندازی‌ها دو ماه به تعلیق درآمده، بانک مرکزی و سیستم بانکی نیز در همان راستا از دادن اطلاعات به حساب‌های مشکوک به پول‌شویی به این سازمان خودداری می‌کنند. هرچند در اصل بر مبنای قانون سیستم بانکی مکلف است این داده‌ها را در اختیار کمیته مبارزه با پول‌شویی مستقر در وزارت امور اقتصادی و دارایی قرار دهد، اما شواهد حاکی از آن است که این اراده در سیستم بانکی هنوز وجود ندارد و جنگ زرگری بر سر این لایحه مرتبط نیز بر طبق همین نبود همکاری‌های ناشی از اردست‌دادن مشتری در سیستم بانکی، راه به جایی نخواهد برد.

دراین‌باره خبرگزاری فارس در گفت‌وگویی که با عباس بهزاد، دادستان انتظامی مالیاتی سازمان امور مالیاتی، داشته با اشاره به این مسئله، اعلام کرده با وجود اخطار به برخی بانک‌ها برای امضانکردن تفاهم‌نامه حساب‌های بانکی، هنوز همکاری در این زمینه شکل نگرفته است. کمااینکه به گفته او، دولت از نبود اطلاعات اقتصادی زیان می‌کند و رقیی دراین‌باره وجود ندارد تا اقامه دعوی صورت بگیرد.

ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم تیر سال ۹۴، مشخص کرد نظام متمرکز و منسجم اطلاعات شفاف از فعالیت‌های اقتصادی و غیراقتصادی شکل بگیرد که بتواند این نقش را برای کشور و اتکا به درآمدهای پایدار مالیاتی بازی کند. اکنون از زمان آیین‌نامه اجرایی این ماده قانونی، یک سال و پنج ماه می‌گذرد و خبری از اجرای این آیین‌نامه برای کشور و تحقق بیت‌المال و جلوگیری از فرار مالیاتی نیست.

براساس اخبار رسیده به دست خبرنگار «شرق» سازمان امور مالیاتی در جلسه غیررسمی به خبرنگاران اعلام کرده با بانک مرکزی تفاهم‌نامه‌ای برای دریافت این اطلاعات منعقد کرده، در مقابل اخباری که از سوی منبع آگاه در بانک مرکزی به دست «شرق» رسیده، بیانگر آن است که این نهاد تفاهم‌نامه‌ای با سازمان امور مالیاتی منعقد نکرده و اصولاً از اتجا که اعتماد به سیستم بانکی نباید خدشه‌دار شود، قصد ندارد اطلاعات مجرمانه سپرده‌گذاران را به هر طریقی در اختیار سازمان امور

اقتصاد

سازمان مالیاتی در صورت برآورد زیان علیه بانک‌ها اقامه دعوی می‌کند

صف‌کشی بانک‌ها مقابل اجرای قانون

مالیاتی قرار دهد. علاوه بر آن به گفته این منبع آگاه، مرکز ملی اطلاعات مالی و مبارزه با پول‌شویی در وزارت اقتصاد (FIU) است و وظیفه اخذ اطلاعات حساب مشتریان مشکوک به پول‌شویی به این نهاد واگذار شده است و آن مرکز نیز به صورت مستقیم به بانک‌ها نامه داده، بنابراین مسئولیتی کردن بانک مرکزی نیست.

در پی این سخنان ضنونقیض که کار را برای تصویب لایحه کنوانسیون مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم در مجلس به‌مراتب سخت‌تر می‌کند، به نظر می‌رسد ابزار قانونی مقیدی برای الزام سیستم بانکی در پیگیری اصول زیربنایی FATF (گروه ویژه اقدام مالی) وجود ندارد.

بانک‌های ایرانی به اجرای ضوابط قانون مبارزه با پول‌شویی علاقه‌مند نیستند

غلامحسین دونایی، پژوهشگر مالی - اقتصادی و عضو انجمن اقتصاددانان حرفه‌ای بریتیش‌کلمبیا، در گفت‌وگو با «شرق» درباره مآخذ دریافت اطلاعات مربوط به پول‌شویی می‌گوید: بر اساس قانون، اطلاعات مبارزه با پول‌شویی باید به دبیرخانه اطلاعات ملی و مبارزه با پول‌شویی وزارت امور اقتصاد و دارایی منتقل شود که سازمان امور مالیاتی نیز یکی از اعضای آن است. بنابراین دلیلی ندارد این اطلاعات در اختیار سازمان امور مالیاتی قرار گرفته و این سازمان می‌تواند این اطلاعات را از طریق مجاری که تعریف‌شده‌اند، در اختیار بگیرد.

دونایی درباره اینکه چرا بانک‌ها از دادن این اطلاعات امتناع می‌کنند، می‌گوید: سیستم بانکی

سرسید حساب‌های با سود ۱۵ درصد است، ادامه می‌دهد: از این ماه، رقابت بانک‌ها برای جذب سپرده بیشتر، افزایش می‌یابد و همین موضوع کافی است که توافق بانک‌ها با سازمان امور مالیاتی هم نادیده گرفته شود. عضو انجمن اقتصاددانان حرفه‌ای بریتیش کلمبیا با بیان اینکه بسیاری از قوانین کشور ختنی عمل می‌کنند، می‌گوید: بسیاری از قوانین به دلیل خشنی بودن، اجرایی نمی‌شوند، زیرا عزم جدی برای اجرای آنها وجود ندارد که قانون مبارزه با پول‌شویی که جزء الزامات بین‌المللی است، یکی از آنهاست که در ایران، چندان به اجرای آن راضی نیستند، کمااینکه مجلس نیز تصویب لایحه FATF را به تعلیق درآورد.

به گفته او، هیچ فردی نه در ایران و نه در هیچ جای جهان، به‌واسطه امنیت، پولی را در خانه نگه نمی‌دارد و این پول‌ها در بانک‌ها قرار دارند. بنابراین پول‌شویی را می‌توان در سیستم بانکی جست‌وجو کرد.

غلامرضا حیدری کردزنگنه، رئیس کل اسبق سازمان مالیاتی کشور، نیز در گفت‌وگو با «شرق» در باب الزام در اختیار قراردادن اطلاعات مشکوک به پول‌شویی بسیار ضعیف است، کمااینکه سازمان مبارزه با پول‌شویی بارها مطرح کرده است که چک بانک‌های ایران که دست به دست‌شدن این چک‌ها، مشخص نمی‌شود مبدأ پول دقیقاً کجا بوده است. به گفته او، مقررات پولی و بانکی کشور در رابطه با پول‌شویی بسیار ضعیف است، کمااینکه سازمان مبارزه با پول‌شویی بارها مطرح کرده است که چک بانک‌های ایران که دست به دست می‌شود از مصادیق پول‌شویی است. این اقتصاددان با اشاره به اینکه تمامی دستگاه‌ها مطابق با یک قانون عمل می‌کنند، می‌گوید: قانون مبارزه با پول‌شویی یک قانون عام است و برای همه جاری و ساری است. به همین دلیل بانک مرکزی نمی‌تواند بگوید که اطلاعات را در اختیار مراجع مربوطه قرار نمی‌دهد. در قانون مبارزه با پول‌شویی وظیفه هر نهاد مشخص شده است، اما به نظر می‌رسد بانک‌های ایرانی علاقه‌مند به اجرای ضوابط قانون مبارزه با پول‌شویی نیستند.

به گفته او، کسانی بودند که در مؤسسات مالی کشور اتفاق بیفتد، رانت‌ها برداشته شده و فسادها

کاهش می‌یابد و دولت می‌تواند مالیات را به‌درستی اخذ کند و جلوی فرار مالیاتی را بگیرد. کردزنگنه با بیان اینکه مجلس و سیستم بانکی باید ملزم شوند که قانون FATF را تصویب کنند، می‌گوید: نباید از شفافیت بترسیم. بسیاری از مشکلات اقتصادی در عدم شفافیت، بازار سیاه، اقتصاد زیرزمینی، قاچاق و... است.

اقدامات این گروه منجر شد شرکت پتروشیمی اصفهان با بیش از

یک‌هزار میلیارد تومان بدهی برای مقطعی در خرداد ۹۲ به تعطیلی

کشیده شود و این گروه ۴۰۰ میلیارد تومان نیز به پتروشیمی بیستون

بدهکار شود. این پرونده ۹۵، با کیفر باج‌واستی با ۱۰ عنوان اتهامی

برای ۴۵ متهم، روانه دادگاه انقلاب شد. میزان مال مورد رسیدگی

نیز آن‌گونه که از سوی دادستان تهران اعلام شده بود، یک‌هزار و

۶۰۰ میلیارد تومان بود که ۸۰۰ میلیارد آن در همان زمان رسیدگی

مسترد شد. دراین باره خبرگزاری فارس در سال ۹۱ مصاحبه تفصیلی

را با مدیرعامل وقت پتروشیمی اصفهان انجام داد که با تیترا «دلایل

تعطیلی پتروشیمی اصفهان و بیان برخی ناگفته‌ها از زبان مدیرعامل»

منتشر شد. بخشی از موارد اتهامی مطرح‌شده در این پرونده نیز از

اینجا قابل مطالعه است.

«غیراقتصادی‌بودن» یکباره قطع یا به کمترین سطح

نزول داده شد؛ اما دراین‌حال کشورهایی مانند رژیم

صهیونیستی به لطایف‌الحیل به دنبال گسترش نفوذ

خود در آسیای میانه بوده و هستند.

این یک حقیقت است که همسایگان یک کشور

قابل تغییر با انتخاب نیستند و به‌همین‌دلیل حفظ

روابط راهبردی و بلندمدت با آنها ضررمنافع‌کننده

ثبات و امنیت سیاسی و اقتصادی کشور و منطقه

خواهد بود. در سال‌های اخیر و پس از زدودن

زنگارهای حاکم بر پیکره تفکر روابط بین‌الملل،

تغییراتی نیز در زمینه‌های دیپلماسی انرژی پدید

آمد. به دنبال افزایش مراودات سیاسی و تجاری

روابط ایران با کشورهای آسیای میانه (ازجمله

ترکمنستان که دارنده ذخایر درخورتوجه گاز طبیعی

است یا جمهوری آذربایجان که به‌تازگی سند

همکاری مهمی را با موضوع فعالیت‌های مشترک

در بلوک‌های اکتشافی خزر با ایران به امضا رسانید،

به نظر می‌رسد که روابط کشور با این منطقه رو به

بهبود می‌رود که یکی از جلوه‌های اساسی آن را باید

در زمینه‌های مرتبط با انرژی و نفت و گاز قلمداد

کرد.

بنابراین انتظار می‌رود که همه ظرفیت‌های

قانونی و دیپلماسی کشور در خدمت وزارت نفت

قرار داشته باشد تا از طریق حلقه‌های اتصال منافع

اقتصادی و سیاسی کشورها و منطقه مزبور، امکان

ارتقای جایگاه انرژی کشور در توسعه‌ی روابط با

کشورهای آسیای میانه فراهم شود. تجربه سال‌های

اخیر نشان داده که از طریق هم‌گرایی مناسب و

با دراختیارگرفتن ظرفیت‌های مزبور، می‌توان به

سال‌ها فرصت‌سوزی در این حوزه پایان داد.

خبر

شائبه واگذاری معدن طلای زرشوران تکاب به زن‌های خوب

● عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی خواستار رسیدگی به شائبه واگذاری معدن طلای زرشوران تکاب به زن‌های خوب شد. نادر قاضی‌پور در گفت‌وگو با خانه ملت، بر لزوم دقت در نحوه واگذاری بنگاه‌های اقتصادی به بخش خصوصی گفت: در واگذاری شرکت‌های دولتی باید تدابیری اتخاذ شود که ادامه فعالیت بنگاه‌های تولیدی و موضوع اشتغال کارکنان را چالش روبه‌رو نشود. عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی ادامه داد: کاهش تولید معدن طلای زرشوران که به نوعی بزرگ‌ترین معدن طلای ایران بوده و در شهرستان تکاب استان آذربایجان‌غربی قرار دارد، شایان تأمل است. نماینده مردم ارومیه در مجلس شورای اسلامی افزود: میزان تولید معدن طلای زرشوران شهرستان تکاب، نصف شده است که بر اساس شنیده‌ها، این اتفاق عمدی بوده؛ چراکه قصد دارند با زیان‌ده نشان‌دادن کارخانه، این مجتمع با قیمت ارزان‌تری به برخی‌ها واگذار شود. قاضی‌پور گفت: مدیرعامل و مدیر کارخانه معدن طلای زرشوران شهرستان تکاب یک شخص بوده که در مجموع یک شب در منطقه محل کارخانه ساکن شده است. در هر صورت، باید به مسائل معدن طلای زرشوران از سوی سازمان امیدرو رسیدگی شود تا داستان هیکو تکرار نشود. عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی یادآور شد: سازمان‌های نظارتی و وزارت صنعت، معدن و تجارت باید به وضعیت تولید معدن طلای زرشوران شهرستان تکاب توجه کنند؛ همچنین باید به شائبه واگذاری معدن طلای زرشوران تکاب به زن‌های خوب رسیدگی شود.

بانک مرکزی قیمت ۳۳ ارز را افزایش داد

● نرخ‌های اعلامی بانک مرکزی از رشد ارزش ۳۳ ارز در برابر ریال مانند دلار آمریکا، یورو و پوند انگلیس حکایت دارد. به هر دلار آمریکا با ۲۰ ریال افزایش نسبت به روز قبل، ۴۲هزارو ۲۳۰ ریال و هر پوند انگلیس با رشد ۷۹ریالی، ۵۶هزارو ۶۲۹ ریال قیمت‌گذاری شد و ارزش هر یورو با ۱۵۹ ریال افزایش، به ۴۹هزارو ۷۹۸ ریال رسید. در نرخ‌های اعلامی روز گذشته، بهای ن ژاپن، دلار کانادا، دینار عراق، دینار لیبی و منات جمهوری آذربایجان نسبت به روز گذشته آن کاهش یافت و لیر سوریه تغییری نکرد. فرانک سوئیس، کرون سوئد، کرون نروژ، کرون دانمارک، روپیه هند، درهم امارات متحده عربی، دینار کویت، روپیه پاکستان، دلار هنگ، ریال عمان، راند آفریقای‌جنوبی، لیر ترکیه، روبل روسیه، ریال قطر، دلار استرالیا، ریال سعودی، دینار بحرین، دلار سنگاپور، روپیه سریلانکا، روپیه نپال، درهم ارمنستان و یوان چین و بولیویار جدید ونزوئلا دیگر ارزهایی هستند که ارزش آنها تقویت شد.

خبر ویژه

شرایط فعلی بازار مسکن دوام ندارد

● مدیرعامل گروه سرمایه‌گذاری مسکن، با تشریح عوامل مؤثر در افزایش قیمت مسکن گفت: خریداران واقعی مسکن تا حد امکان در شرایط فعلی نسبت به خرید اقدام نکنند؛ چراکه روند فعلی حاکم بر بازار مسکن نمی‌تواند دوام داشته باشد. محمدرضا امینی در گفت‌وگو با پایگاه خبری بانک مسکن - هیئتا، درباره عوامل افزایش غیرطبیعی قیمت مسکن گفت: بخشی از این افزایش قیمت به تحولات بازارهای موازی ازجمله بازار ارز برمی‌گردد؛ چراکه بخشی از داده‌ها‌ها ساختمان ازجمله میلگرد وابستگی شدید به ارز دارند و در برابر تغییر و تحولات این بازار واکنش نشان می‌دهند. او ادامه داد: افزایش قیمت ارز در نهایت باعث رشد قیمت تمام‌شده مسکن شد تا یک افزایش قیمتی درخورتوجه را در این بازار شاهد باشیم، مدیرعامل گروه سرمایه‌گذاری مسکن افزود: از طرفی بازار سپرده‌های بانکی همچنان جذاب است و در بازار پولی اغلب سوده‌های بالا به سپرده‌گذاران پرداخت می‌شود. امینی تصریح کرد: به نظر می‌رسد تحولات بازار پول در قالب تغییرات احتمالی در نرخ سود سپرده‌های بانکی در نیمه اول سال جاری مهم‌ترین پارامتر ارتکازد بر بازار مسکن باشد که می‌تواند با کاهش یا افزایش نسبت به ورود سرمایه‌ها به بازار مسکن یا خروج سرمایه از بازار مسکن مؤثر باشد؛ هرچند دیگر عوامل درونی و بیرونی نیز در این زمینه مؤثر است و بازار مسکن از مؤلفه‌های متعددی تأثیر می‌گیرد. امینی با اشاره به اینکه علاوه‌براین تقاضای غیرواقعی در بخش مسکن نیز منجر به رشد قیمت‌هاست، با افزایش مسکن شده است، با توصیه به متقاضیان واقعی خرید مسکن گفت: درحال‌حاضر قیمت مسکن با فاصله درخورتوجه در مقایسه با نرخ تورم افزایش پیدا کرده که این رشد قیمتی خارج از شرایط عادی حاکم بر نرخ تورم است و این روند نمی‌تواند دوام داشته باشد.